

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Г.А.ЧЕРЕДНІЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний університет харчових технологій

E-mail: gala-office2006@ukr.net

ORCID:0000-0002-0193-4935

Анотація. *Розвиток іншомовної професійно-комунікативної компетентності є необхідною складовою мовної професійно орієнтованої підготовки студентів технічного вузу і необхідною умовою становлення вторинної мовної особистості, здатної здійснювати спілкування з фахівцями інших країн в полікультурному просторі в умовах міжнародної мобільності.*

Іншомовна комунікативна компетентність є інтегральною характеристикою професійної діяльності фахівця, яка охоплює такі підструктури: діяльнісну (знання, уміння, навички та способи здійснення професійної діяльності) та комунікативну (знання, уміння, навички та способи здійснення професійного спілкування).

Модель іншомовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх інженерів-технологів харчової промисловості складається із сукупності ключових компетенцій: лінгвістичної, дискурсивної, стратегічної, міжкультурної, прагматичної (соціальної), лінгвопрофесійної, соціально-інформаційної, персональної (особистісної, індивідуальної). При цьому іншомовна компетентність розглядається нами як сукупність трьох компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивно-діяльнісного та емоційно-вольового.

Для формування іншомовної професійно-комунікативної компетентності необхідно забезпечити практичну спрямованість навчання іноземної мови професійного спрямування, а саме, курс іноземної мови повинен бути тісно пов'язаний з рядом спеціальних дисциплін, що вивчаються студентами з профільних курсів.

Ключові слова: *іншомовна професійно-комунікативна компетентність, структура, сутність іноземна мова, майбутні інженери-технологи харчової промисловості*

Актуальність. *Інтеграція України в Європейський простір та економічний аспект глобалізації породжують необхідність фахівцям різних галузей, в тому числі і харчової, здійснювати успішну іншомовну комунікацію для вирішення професійно-орієнтованих завдань. Звідси виникає необхідність володіння особистістю не просто іншомовною комунікативною компетентністю, а й професійною. Наявність такої компетентності, в першу чергу, сприяє мобільності спеціаліста, відкриває можливість працевлаштування у різного роду міжнародних організаціях та компаніях - торговельних, фінансових, транснаціональних, можливість участі у міжнародних проектах, а також продовження освіти, зокрема, дистанційно, у престижних закордонних вищих навчальних закладах; сприяє підвищенню власної професійної культури» посилює конкурентоспроможність фахівця тощо.*

Аналіз останніх досліджень та публікацій. *До проблем формування*

професійної іншомовної компетентності зверталось багато дослідників: О.Бігич, Н.Гез, Р.Гришкова, І.Задорожна, М.Князян, С.Козак, Н.Микитенко, Л.Морська, О.Москаленко, С.Ніколаєва, Ю.Пассов, О.Павленко, Є.Полат, Н.Пруднікова, Ю.Рибінська, О.Тарнопольський, Л.Черноватий та ін.

Загальнотеоретичні аспекти визначення змісту і складових професійної іншомовної компетентності фахівців різних галузей досліджувалися у працях учених Л.Галікової, Т.Грабой, Т.Ємельянової, В.Зикової, Г.Ізмайлової, О.Іскандарової, О.Клименко, О.Петрової та ін.

Мета дослідження розглянути поняття, структуру і зміст іншомовної професійної комунікативної компетентності інженерів-технологів харчової промисловості з точки зору їх мовної діяльності, специфіку розвитку даної компетентності у процесі вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

Матеріали та методи дослідження. Відповідно до поставленої мети під час дослідження використовувалися такі загальнонаукові методи, як теоретико-методологічний, порівняльний, інтерпретація наукових праць, а також метод узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення. Оскільки суспільна й особиста здатність конкурувати на ринку праці в умовах глобалізації дедалі більше пов'язується із наявністю у фахівця різних компетентностей. то, зрозуміло, що *компетентнісний підхід* до формування особистості конкурентоспроможного фахівця поширюється і на іншомовну підготовку як на сегмент освіти. Проблемою застосування компетентнісного підходу до модернізації системи освіти займалися В.І. Байденко, Л.А. Вітес, І.А. Зимня, Е.Ф. Зеєр, Н.В. В.А. Козирев, Н.В. Кузьміна, О.Є. Лебедев, А.К. Маркова, С.А. Маруєв, Дж. Равен, Н.Ф. Радіонова, Л.М. Спенсер, С.М. Спенсер, Ю.Г. Татур, А.П. Тряпіцина, А.В. Хуторської, S.Kauffeld, U.Clement та інші. На сучасному етапі розвитку освіти цей підхід є домінуючим. На думку багатьох науковців, які займалися питаннями модернізації системи вищої професійної освіти (В.І. Байденко, А.А. Вербицький, І. Г. Галяміна, І. І. Драч, О.В. Овчарук та ін.), використання компетентностей при підготовці фахівця з вищою освітою означає суттєвий поворот в бік студенто-центрованого навчання, спробу реалізувати практичну і культурологічну складові освіти, перейти від предметної диференціації до міждисциплінарної інтеграції. Це означає, що в контексті компетентнісного підходу центральною постаттю навчального процесу виступає студент у взаємодії із групою викладачів, зусилля яких спрямовані конкретно на нього, на його підготовку до відповідної професійної діяльності.

Іншомовну професійну компетентність майбутнього фахівця О.В. Клименко розглядає як результат затрачених зусиль, спрямованих на формування таких іншомовних знань і вмінь, які відображають лінгвістичний, професійно-контекстуальний, психологічний, соціальний та ситуативний стан мови як засобу професійного спілкування в сфері фінансів та особистісного спілкування [5];

Під поняттям «іншомовна комунікативна компетентність» Е.В. Бібікова розуміє здатність та готовність суб'єкта професійної діяльності здійснювати професійне спілкування іноземною мовою [13].

С. В. Козак визначає іншомовну комунікативну компетенцію як сформовану в процесі навчання іноземної мови здатність вільно і адекватно до умов соціально-рольових ситуацій професійної діяльності розуміти й зумовлювати відповідні мовленнєві висловлювання згідно з теоретичними положеннями і знаннями, що виконують інформаційно-комунікативну функцію, а також практичні вміння та

навички, які забезпечують перцептивно-комунікативну та інтеракційно-комунікативну функції спілкування за допомогою засобів іноземної мови [7];

Н. А. Сура під іншомовною професійною компетентністю майбутнього фахівця розуміє володіння індивідом необхідною сумою знань, умінь і навичок, що визначають ступінь сформованості його професійної діяльності, стилю професійного спілкування та його особистості як носія визначених цінностей, ідеалів і професійної свідомості [11].

За Андрієнко А. С. іншомовна професійна компетентність - це здатність здійснювати міжкультурне професійно спрямоване спілкування; взаємодіяти з носіями іншої культури, беручи до уваги національні цінності, норми та уявлення; створювати позитивний настрій спілкування для комунікантів; вибирати комунікативно цілеспрямовані способи вербальної та невербальної поведінки на основі знань про науку і культуру інших народів у межах полілогу культур [1];

На рівні комунікативної діяльності О.О. Павленко визначає комунікативну діяльність фахівців як знання мови, рівень практичного володіння як вербальними, так і невербальними її засобами, засобами комунікативного менеджменту, інструментарієм Інтернет-технологій, а також досвід володіння мовою на варіативно-адаптивному рівні залежно від конкретної мовленнєвої ситуації [8, с.430].

Отже, іншомовна комунікативна компетентність є інтегральною характеристикою професійної діяльності фахівця, яка охоплює такі підструктури:

- *діяльнісну* (знання, уміння, навички та способи здійснення професійної діяльності);
- *комунікативну* (знання, уміння, навички та способи здійснення професійного спілкування).

Якщо компетентність характеризують знання, уміння, навички та способи організації спілкування, то компетенцію — здатність фахівця використовувати набуті знання, сформовані вміння тощо[12].

Аналіз цих та інших праць засвідчує, що науковці розглядають поняття “*іншомовна комунікативна компетенція*” з позиції свого дослідження, виокремлюючи в ньому те, що важливе для спеціаліста з погляду певної науки. Зауважимо, що є різні думки фахівців щодо структури означеного феномена.

Зокрема, А. Андрієнко запропонувала модель іншомовної професійної комунікативної компетенції студентів технічного вищого навчального закладу, яка складається із сукупності ключових компетенцій: лінгвістичної, дискурсивної, стратегічної, соціокультурної, прагматичної (соціальної), лінгвопрофесійної, соціально-інформаційної, соціально-політичної, персональної (особистісної, індивідуальної) [1, с. 16–17].

Дещо інші підходи у визначенні структури іншомовної комунікативної компетенції простежуються в інших дослідників окресленої проблеми. Зокрема, М. Прадівлянний [9, с.14], досліджуючи засади формування іншомовної компетентності фахівців технічних та економічних спеціальностей, пропонує розглядати *лексичну, граматичну, семантичну, фонологічну, орфографічну, орфоепічну, соціолінгвістичну, дискурсивну, функціональну компетенції* як складові іншомовної комунікативної компетенції.

Н. Прудникова виокремлює такі її складові: *лінгвістичну, соціолінгвістичну та предметну* компетенції [10, с. 13].

Ю. Федоренко відносить до складових іншомовної комунікативної компетенції *мовленнєву, мовну, дискурсивну, стратегічну та соціокультурну* компетенції [12, с. 7].

Узагальнення досліджень науковців щодо різних визначень поняття *іншомовна професійно-комунікативна компетентність*, її складових компонентів, а також всебічний аспектний аналіз характеристики її суті та виокремлення функцій у професійній діяльності інженера-технолога дозволяє дійти висновку щодо визначення іншомовної професійно-комунікативної компетентності.

Іншомовна професійно-комунікативна компетентність майбутнього інженера-технолога – це здатність майбутнього випускника діяти в режимі вторинної мовної особистості в професійно спрямованій ситуації спілкування з фахівцями інших країн, готовність до здійснення міжкультурної професійної взаємодії в полікультурному просторі в умовах міжнародної мобільності та інтеграції.

У зв'язку з цим можна стверджувати, що актуальним є визначення структурно-змістовної сутності іншомовної професійної комунікативної компетентності в цілях успішного здійснення майбутніми фахівцями міжкультурного спілкування, що пов'язано не тільки з розвитком когнітивної бази, але і розвитком якостей особистості, які є значущими в процесі спілкування.

Формування іншомовної професійної компетентності передбачає «накладання» іншомовних навичок на предметний зміст професії під час виконання професійних завдань таким чином, що викладання дисципліни «Іноземна мова за професійним» в навчальному плані підготовки майбутнього фахівця не формально, а змістовно буде спрямовано на досягнення загальної мети навчання студента у вищому навчальному закладі – формування його професійної компетентності.

При цьому іншомовна професійно-комунікативна компетентність розглядається нами як сукупність трьох компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивно-діяльнісного та емоційно-вольового. Мотиваційно-ціннісний компонент включає в себе такі характеристики, як інтерес до вивчення іноземної мови і усвідомлення його значимості для майбутньої кар'єри, бажання підвищити свій мовний рівень і придбати нові навички в різних видах мовленнєвої діяльності, інтерес до творчих видів діяльності на заняттях з професійно-орієнтованого навчання іноземної мови та ін. Когнітивно-діяльнісний компонент об'єднує іншомовну комунікативну компетенцію в сфері професійної діяльності як предметну компетенцію в оволодінні професійно-орієнтованою іноземною мовою і загальні (універсальні, надпредметні) компетенції, що представляють собою професійно важливі якості сучасного кваліфікованого інженера-технолога.

Виділена нами іншомовна професійно-комунікативна компетентність складається з сукупності таких базових (ключових) компетенцій:

1. лінгвістичної компетенції, в складі якої ми виділяємо мовну і мовленнєву компетенції.

Під мовною компетенцією ми розуміємо знання лексичних одиниць і граматичних правил, що перетворюють лексичні одиниці в осмислене висловлювання, а також здатність застосування цих правил в процесі вираження і сприйняття суджень в усній і письмовій формах.

Під мовленнєвою компетенцією ми розуміємо знання правил мовної поведінки, вибір мовних форм і засобів та їх використання в залежності від цілей, ситуації спілкування і соціального статусу учасників в процесі соціокультурної та професійної комунікації.

2. дискурсивної компетенції, що дозволяє встановлювати контекстуальне значення зв'язного тексту і логічно вибудовувати речення в процесі комунікації.

3. **стратегічної компетенції**, під якою ми розуміємо здатність використовувати адекватні ситуації спілкування, вербальні і невербальні комунікативні стратегії з метою ефективності міжкультурної професійно орієнтованої комунікації при дефіциті мовних засобів.

4. **міжкультурної компетенції**, це здатність взаємодіяти з носіями іншої культури з урахуванням національних цінностей, норм і уявлень, створювати позитивний для комунікантів настрій в спілкуванні, вибирати комунікативно-доцільні способи вербальної і невербальної поведінки, використовуючи знання про науку і культуру інших народів в рамках полілогу культур.

5. **соціальної (прагматичної) компетенції** як здатності мовної особистості обирати адекватний спосіб здійснення комунікації в залежності від умов і цілей конкретної ситуації спілкування, будувати речення відповідно до комунікативної мети учасників спілкування.

6. **лінгвопрофесійної (предметної, спеціальної) компетенції**, під якою ми розуміємо здатність до сприйняття і продукування текстів в сфері спеціальної предметної діяльності, вміння оперувати іншомовною загальнонауковою і спеціальною лексикою, кліше мови для спеціальних цілей, аналізувати, здійснювати презентацію з професійно орієнтованої проблематики.

7. **соціально-інформаційної компетенції**, що характеризує здатність висловити критичне ставлення до широкого спектру інформації в процесі міжкультурної іншомовної взаємодії у професійній та побутовій сферах діяльності і визначає рівень володіння інформаційними технологіями.

8. **персональної (особистісної, індивідуальної) компетенції** як здібності, що дозволяє розкрити в процесі комунікації в контексті діалогу культур індивідуальні цінності і прагнення особистості як суспільного індивіда, як готовність до підвищення рівня сформованості компетенцій з метою міжкультурного професійного спілкування, безперервної самоосвіти та самовдосконалення, а також потреби в актуалізації особистісного потенціалу.

Для формування іншомовної професійно-орієнтованої комунікативної компетентності необхідно забезпечити практичну спрямованість навчання іноземної мови, а саме, курс іноземної мови повинен бути тісно пов'язаний з рядом спеціальних дисциплін, що вивчаються студентами з профільних курсів. Для досягнення вищесказаного технічними вузами за основу навчального процесу при навчанні іноземної мови вибрано практичне навчальне заняття, також ними складено ряд спеціалізованих програм з дисципліни «Іноземна мова», спрямованих на ефективний розвиток іншомовної комунікативної компетентності студентів в умовах професійної підготовки для успішної самореалізації в професійних ситуаціях, що створюються роботодавцем для майбутніх фахівців. Так, наприклад, у процесі вивчення іноземної мови студенти технологічних спеціальностей повинні знати: 1) структуру мови, що вивчається (фонетика, граматики, лексика); 2) специфіку науково-технічної літератури; 3) правила складання основних видів текстових компресій (анотація, реферат); 4) структуру повідомлень, доповідей, презентацій; 5) правила складання резюме, ділової кореспонденції; 6) етикет ділового спілкування. Також в результаті вивчення іноземної мови студенти повинні володіти: 1) розмовним навичками, а саме, вміти вести діалог в побутових, професійних і ділових комунікаціях; створювати монологічне висловлювання з професійної тематики (повідомлення, доповіді, презентації); 2) навичками аудіювання, а саме, вміти сприймати на слух зміст усних висловлювань іноземною мовою, вимовлених в звичайному темпі з культурологічної та професійної тематики; фіксувати корисну інформацію в

процесі аудіювання; 3) навички читання і розуміння, а саме, вміти повністю розуміти зміст оригінальних професійно орієнтованих текстів з використанням словника; розуміти загальний зміст оригінальних професійно-орієнтованих текстів без використання словника; 4) навички письма, а саме, вміти складати іноземною мовою різні види академічного письма (анотація, реферат).

Для ефективного формування іншомовної професійно-орієнтованої комунікативної компетентності студентів необхідно використовувати не менш важливий тип практичних занять, як самостійна робота студентів. На заняттях іноземної мови викладачем має виділятися достатня кількість часу на систему самостійної роботи - різні типи завдань, спрямовані на розвиток самоконтролю, взаємоконтролю і самоаналізу, спираючись на використання рефлексії студентів.

Висновки і перспективи. Таким чином, розвиток іншомовної професійної компетентності інженерів-технологів у ВНЗ розглядається нами як необхідна складова в структурі інтегративної характеристики професійної компетентності фахівця, що дозволяє здійснювати комунікацію з представниками інших культур на міжнародному рівні, що передбачає сформованість певного рівня міжкультурної комунікативної компетентності.

Список використаних джерел

1. Андриенко, А. С. Развитие иноязычной профессиональной коммуникативной компетентности студентов технического вуза: автореф. дис. на соискание степени канд. пед. наук : спец. 13.00.08 "Теория и методика профессионального образования" [Текст]/ Андриенко Анжела Сергеевна – Ростов- на-Дону, 2007. – 26 с.

5. Клименко, Е. В. Формирование иноязычной профессиональной коммуникативной компетентности будущих финансистов: дис. канд.пед. наук: 13.00.08. [Текст]/ / Клименко Елена Васильевна. Калуга – 2004. – 200 с.

7. Козак, С. В. Формування іншомовної комунікативної компетенції майбутніх фахівців морського флоту: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. "Теорія та методика професійної освіти"[Текст]/ / С. В. Козак. Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського. –Одеса, 2001. – 20 с.

11. Сура, Н. А. Навчання студентів університету професійно-орієнтованого спілкування іноземною мовою: : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. "Теорія та методика професійної освіти"[Текст]/ / Сура Наталія Анатоліївна. Луганськ, 2005- 20 с.

12 Тинкалюк, О. Сутність і структура іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів [Текст]/ / О. Тинкалюк // Вісник Львів. – 2008. – № 24. – С. 53–63.

13. Бибилова, Э. В. Формирование основ иноязычной коммуникативной компетентности у будущих экологов: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.08 "Теория и методика профессионального образования" [Текст]/ / Бибилова Эльвира Витальевна - Майкоп, 2006. - 29 с.

8. Павленко, О. О. Формування комунікативної компетенції фахівців митної служби в системі неперервної професійної освіти : дис. докт. пед. наук : 13.00.04 [Текст]/ / Павленко Олена Олександрівна – 2010. – 560 с.

9. Прадівляний, М. Г. Формування професійно спрямованої іншомовної компетентності фахівців технічних та економічних спеціальностей засобами сучасних інформаційних технологій: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. "Теорія та методика професійної освіти"[Текст]/ / Прадівляний

Микола Григорович. Вінницький держ. педагогічний ун-т ім. Михайла Коцюбинського. - Вінниця, 2006. - 20 с.

10. Прудникова, Н. Н. Педагогическая технология формирования иноязычной компетенции студентов неязыковых вузов: диссертация... кандидата педагогических наук: 13.00.01 "Общая педагогика, история педагогики и образования" / Прудникова Надежда Николаевна. – Саратов, 2007. – 231 с.

12. Федоренко, Ю. П. Формування у старшокласників комунікативної компетенції в процесі вивчення іноземної мови: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук: 13.00.09. "Теорія навчання" / Федоренко Юлія Петрівна. Волин. держ. ун-т ім. Л.Українки. - Луцьк, 2005. - 20 с.

References.

1. Andrienko, A. S. (2007). Razvitie inoyazychnoi professional'noi kommunikativnoi kompetentnosti studentov tekhnicheskogo vuza [Development of foreign professional communicative competence of technical university students]. Rostov- na-Donu, 26 s.

5. Klimenko, E. V. (2004) Formirovanie inoyazychnoj professional'noj kommunikativnoj kompetentnosti budushchih finansistov [Formation of foreign professional communicative competence of future financiers]. Kaluha, 200 s.

7. Kozak, S. V. (2001) Formuvannya inshomovnoyi komunikativnoyi kompetentsiyi maybutnikh fakhivtsiv mors'koho flout [Formation of foreign professional communicative competence of future financiers]. Odesa, 20 s.

11. Sura, N. A. (2005) Navchannya studentiv universytetu profesiyno-oriyentovanoho spilkuvannya inozemnoyu movoyu [Learning professionally oriented foreign language by the students of universities]. Luhans'k, 20 s.

12. Tynkalyuk, O. (2008) Sutnist' i struktura inshomovnoyi komunikativnoyi kompetentsiyi studentiv nemovnykh spetsial'nostey vyshchikh navchal'nykh zakladiv [The definition and structure of foreign language communicative competence of students of non-linguistic specialties of higher educational institutions]. Visnyk L'viv. Vol. 24, 53–63.

13. Bibikova, E. V. (2006). Formirovanie osnov inoyazychnoj kommunikativnoj kompetentnosti u budushchih ehkologov [Formation of foundations of foreign communicative competence of future ecologists]. Majkop, 29 s.

8. Pavlenko, O. O. (2010). Formuvannya komunikativnoyi kompetentsiyi fakhivtsiv mytnoi sluzhby v systemi neperervnoyi profesiynoyi osvity [Formation of the communicative competence of customs service specialists in the system of continuous vocational education]. Dnipropetrovsk, 560 s.

9. Pradivlyannyu, M. H. (2006). Formuvannya profesiyno spryamovanoi inshomovnoyi kompetentnosti fakhivtsiv tekhnichnykh ta ekonomichnykh spetsial'nostey zasobamy suchasnykh informatsiynykh tekhnolohiy [Formation of professionally oriented foreign competence of specialists of technical and economic specialties by means of modern information technologies]. Vinnytsya, 20 s.

10. Prudnikova, N. N. (2007). Pedagogicheskaya tekhnologiya formirovaniya inoyazychnoj kompetentsii studentov neyazykovykh vuzov [Pedagogical technology of formation of the foreign competence of students of non-linguistic universities]. Saratov, 20 s.

12. Fedorenko, Yu. P. (2005). Formuvannya u starshoklasnykiv komunikativnoyi kompetentsiyi v protsesi vyvchennya inozemnoyi movy [Formation of communicative competences of high school students in the process of learning a foreign language]. Luts'k, 20 s.

ПОНЯТИЕ И СТРУКТУРА ИНОЯЗЫЧНОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ-ТЕХНОЛОГОВ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Г.А.Чередниченко

Аннотация. Развитие иноязычной профессионально-коммуникативной компетентности является необходимой составляющей языковой профессионально ориентированной подготовки студентов технического вуза и необходимым условием становления вторичной языковой личности, способной осуществлять общение со специалистами других стран в поликультурном пространстве в условиях международной мобильности.

Иноязычная коммуникативная компетентность является интегральной характеристикой профессиональной деятельности специалиста, которая охватывает такие подструктуры: деятельностьную (знания, умения, навыки и способы осуществления профессиональной деятельности) и коммуникативную (знания, умения, навыки и способы осуществления профессионального общения).

Модель иноязычной профессионально-коммуникативной компетентности будущих инженеров-технологов пищевой промышленности состоит из таких ключевых компетенций: лингвистической, дискурсивной, стратегической, межкультурной, прагматической (социальной), лингвопрофессиональной, социально-информационной, персональной (личной, индивидуальной). При этом иноязычная коммуникативная компетентность рассматривается нами как совокупность трех компонентов: мотивационно-ценностного, когнитивно-деятельностного и эмоционально-волевого.

Для формирования иноязычной профессионально-коммуникативной компетентности необходимо обеспечить практическую направленность обучения иностранному языку профессионального направления, а именно, курс иностранного языка должен быть тесно связан с рядом специальных дисциплин, изучаемых студентами по профильным курсам.

Ключевые слова: иноязычная профессионально-коммуникативная компетентность, структура, сущность иностранных язык, будущие инженеры-техноLOGY пищевой промышленности

DEFINITION AND STRUCTURE OF FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE FOOD INDUSTRY ENGINEERS

H.Cherednichenko

Abstract. The development of foreign language professional and communicative competence is a necessary component of the professional training of students of technical universities and a necessary condition for the formation of a secondary linguistic personality capable to communicate with specialists from other countries in the multicultural space in conditions of international mobility.

Integration of Ukraine into the European space and the economic aspect of globalization enable specialists from various fields, including food industry, to communicate successfully in foreign language in order to solve professionally-oriented tasks. Hence, there is a need not only in communicative competence in foreign language, but also in a professional communicative competence. Such competence,

first of all, promotes the mobility of the specialist, opens the possibility of employment in various international organizations and companies - trade, financial, transnational, the possibility of participation in international projects, as well as continuing education in prestigious foreign higher education institutions, even by distance learning, advances specialist's own professional culture, strengthens the competitiveness of a specialist, etc.

The purpose of the study is to consider the definition, structure and content of foreign language professional communication skills of future food industry engineers in linguistic activity, the specifics of the development of this competence in the process of studying the discipline "English for specific purposes".

The study determines that foreign language communicative competence is an integral characteristic of professional activity of a specialist that includes such substructures: activity (knowledge, skills, skills and methods of professional activity) and communicative (knowledge, skills, skills and methods of professional communication).

The model of foreign language professional communicative competence of future engineers-technologists of food industry consists of a set of key competences: linguistic, discursive, strategic, intercultural, pragmatic (social), linguistic-professional, social-informational, personal (personal, individual). In this foreign language competence is considered by us as a set of three components: motivational, cognitive and activity and emotional.

For the formation of foreign language professional and communicative competence, it is necessary to ensure the practical orientation of teaching a foreign language of professional orientation, namely, the course of a foreign language should be closely linked with a number of special disciplines studied by students from specialized courses.

As a result of studying a foreign language for specific purposes future food industry engineers must develop conversational skills, namely, to be able to make a dialogue in personal, professional and business communication; create a monologue on professional topics (messages, reports, presentations); the skills of listening, namely, to be able to understand the content of oral speeches in a spoken foreign language at a usual rate on cultural and professional subjects; listen useful information in the listening process; reading skills, namely, to be able to fully understand the content of the original professionally oriented texts using the dictionary; to understand the general contents of the original professionally oriented texts without the use of the dictionary; writing skills, namely, ability to write different types of academic writing in a foreign language (abstract, resume).

Keywords: *foreign language professional and communicative competence, definition and structure, future food industry engineers*